

A NÖVÉNYEK ANYAGCSERÉJE

DIGITÁLIS PEDAGÓGIAI MÓDSZERTANNAL TÁMOGATOTT ÓRA-/FOGLALKOZÁSTERV

(2 × 45 PERC)

Szerző:

Tusorné Fekete Éva

Módszertani lektor:

Szabados Tímea

Nyelvi lektor:

Földeáki Andrea

SZÉCHENYI

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

ÓRA-/FOGLALKOZÁSTERV

Tantárgy(ak)
A kerettantervek kiadásának és jóváhagyásának rendjéről szóló 51/2012. (XII. 21.) számú EMMI-rendelet 2. melléklete – Kerettanterv az általános iskola 5–8. évfolyamára – alapján: Biológia-egészségtan
Az óra/foglalkozás cél- és feladatrendszere
Fejlesztendő attitűdök, készségek, képességek
▪ szövegértés, szövegalkotás, digitális és szociális kompetencia fejlesztése,▪ analóg gondolkodás fejlesztése,▪ struktúra-funkció összefüggésének megláttatása, képelemzés gyakorlása.
Elsajátítandó ismeretek (fogalmak, szabályok stb.)
A gyökér, a szár és a levél szöveti felépítése. Az önfenntartó szervek működése (gyökér: anyagok felvétele, rögzítés, szállítás; szár: szállítás, merevítés, a különböző szervek tartása, levél: anyagok felvétele, párologtatás, táplálékkészítés, légzés). A sejtszintű folyamatok: fotoszintézis, sejtlégzés.
Elérendő fejlesztési szint, tudásszint
A sejtszintű és a szervezetszintű életfolyamatok összekapcsolása a növényi sejt és növényi szervek működésének példáján.
Az órához/foglalkozáshoz szükséges anyagok és eszközök
Technológia – hardver
számítógép/notebook/tablet, okostelefon

Technológia – szoftver

[Google Táblázatok](#), [Google Dokumentumok](#), [Google Űrlapok](#)

[LearningApps](#)-osztályterem

digitális osztályterem (pl. [Edmodo](#))

vagy megosztott online mappa, pl. [Google Drive](#), ahová a gyerekek beküldhetik a munkájukat

[StoryboardThat](#) – digitális mesemondás

1. óra:

[órai feladatok leírása](#) (Utolsó letöltés: 2020.07.29.)

[1. tanulási ösvény](#) (Utolsó letöltés: 2020.07.29.)

1= annyira értem, hogy el tudom magyarázni másoknak,	1= annyira értem, hogy el tudom magyarázni másoknak
2= azt gondolom, hogy értem,	2= azt gondolom, hogy értem
3= részben értem, de nem teljesen, saját magam utánanézek,	3= részben értem, de nem teljesen, saját magam utánanézek
4= segítségre van szükségem, hogy megértssem,	4= segítségre van szükségem, hogy megértssem
5= segítséget kaptam, most már tudom!	5= segítséget kaptam, most már tudom!

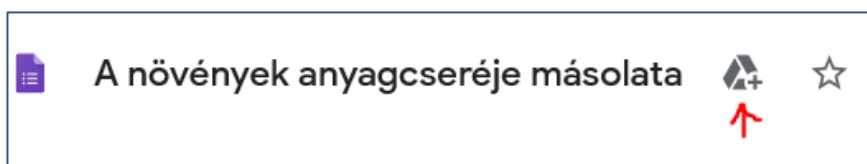
[üres tanulás tanulási ösvény](#) (Utolsó letöltés: 2020.07.29.)

(A Fájl menüre kattintva Excel-táblázat formájában letölthető vagy bejelentkezés után a Fájl menüben másolat készíthető a saját [Google Drive](#) mappába.)

[A növények anyagcseréje](#) (űrlap) (Utolsó letöltés: 2020.10.06.)

[A növények anyagcseréje másolata](#) (szerkeszthető, menthető űrlap) (Utolsó letöltés: 2020.10.06.)

(A Google-fiókba való bejelentkezés után el lehet menteni saját meghajtóra az űrlapot, ki lehet küldeni saját diákoknak, majd meg lehet tekinteni a beérkező válaszokat.)

[2. tanulási ösvény](#) (Utolsó letöltés: 2020.07.29.)

2. óra:

[órai feladatok leírása](#) (Utolsó letöltés: 2020.08.03.)

[a téma értékelése](#) (Utolsó letöltés: 2020.08.03.)

(A Fájl menüben másolat készíthető a saját Google Drive mappába.)

[képregénykészítés](#) (Utolsó letöltés: 2020.08.03.)

Technológia – szoftver

digitális osztályterem:

[LearningApps](#)-osztályterem (Utolsó letöltés: 2020.08.03.)

[Edmodo](#) (Utolsó letöltés: 2020.08.03.)

A beérkezett kész képregényeket a [közös blogra](#) töltötték fel a tanulók. (Utolsó letöltés: 2020.08.03.)

[kilépőcédula](#) (Utolsó letöltés: 2020.08.03.)

Támogató tartalmak (tutorial videók, cikkek) a technológia használatához

A használt eszközök megismeréséhez ajánlom a Tempus Közalapítvány *A tanulás jövője MOOC 2019* videósatornáján megnézhető képernyővideókat:

1. digitális szabadulószoza elkészítése:

[Digitális szabadulószoza](#) – A tanulás jövője MOOC. Youtube. *A tanulás jövője – Tempus Közalapítvány*. 2019. május 20. (Utolsó letöltés: 2020.07.29.)

2. Képregénykészítés:

[Digitális történetmesélés](#) – A tanulás jövője MOOC. Youtube. *A tanulás jövője – Tempus Közalapítvány*. 2019. május 20. (Utolsó letöltés: 2020.08.03.)

3. LearningApps használata:

[LearningApps Tankockák](#) – A tanulás jövője MOOC. Youtube. *A tanulás jövője – Tempus Közalapítvány*. 2019. május 20. (Utolsó letöltés: 2020.08.03.)

[LearningApps Tankockák 2](#) – A tanulás jövője MOOC. Youtube. *A tanulás jövője – Tempus Közalapítvány*. 2019. május 20. (Utolsó letöltés: 2020.08.03.)

[LearningApps Tankocka Matrix](#) – A tanulás jövője MOOC. Youtube. *A tanulás jövője – Tempus Közalapítvány*. 2019. május 20. (Utolsó letöltés: 2020.08.03.)

4. Digitális osztályterem:

[Edmodo Kezdő](#) – A tanulás jövője MOOC. Youtube. *A tanulás jövője – Tempus Közalapítvány*. 2019. május 20. (Utolsó letöltés: 2020.08.03.)

[Edmodo Haladó](#) – A tanulás jövője MOOC. Youtube. *A tanulás jövője – Tempus Közalapítvány*. 2019. május 20. (Utolsó letöltés: 2020.08.03.)

Támogató tartalmak (tutorial videók, cikkek) a technológia használatához

5. kilépőcédula:

A kilépőcédulához használhatjuk pl. a Socrative kérdőívkészítő alkalmazást, amelyben többféle kérdéstípus alkotható. A választást követően a diákok egyből visszajelzést kaphatnak a helyes megoldásról (tesztfeladat esetén). A kérdőív készítőinek ingyenesen regisztrálniuk kell, azonban a kitöltéshez nem szükséges a regisztráció.

Támogatás a Socrative használatához:

Nádori Gergely: [Mi mindenre használhatjuk a Socrative-ot?](#) *TanárBlog*. 2017. szeptember 17. (Utolsó letöltés: 2020.08.03.)

Főző Attila László: [Socrative – kvízek és ötletbörzék készítése](#). *Youtube*. *Digitális Témahét*. 2020. márc. 18. (Utolsó letöltés: 2020.08.03.)

A megvalósítás során használt online tartalmak, források linkjei

Tusorné Fekete Éva: [Barangolások a bolygónkon és a szervezetben](#) (blog). (Utolsó letöltés: 2020.07.29.)

[A növények országa](#). Sulinet tudásbázis. (Utolsó letöltés: 2020.07.29.)

Nyomtatott források és eszközök:

Biológia 7. Kerettantervi kiegészítő tananyag. Részekből egész. Mozaik Kiadó. Szerzők: Jámbor Gyuláné, Csókási Andrásné, Horváth Andrásné, Kissné Gera Ágnes

Biológia – egészségtan 7. tankönyv (Rendszertan/Hajtásos növények tananyag) EKE–OFI. Szerző: Kropog Erzsébet, Németh Andrea.

1. ÓRA-/FOGLALKOZÁSVÁZLAT

Időkeret	Tevékenység leírása	Tevékenység célja	Munkaformák/ módszerek	Eszközök, segédanyagok, mellékletek
5 perc	<i>Ráhangelés:</i> Az órai tananyag áttekintése, a feladatokat, az értékelés és a tevékenységek megbeszélése. A korábbi tevékenységünk során elkészült egy blog, amelyen megtalálhatóak a tanuláshoz szükséges információk, oldalak linkjei, a közös felületek, feladatok beépítve.	az óra feladatrendszerének megismerése	frontális	Barangolások a bolygónkon és a szervezetben (blog) órai feladatok leírása
15 perc	<i>Új ismeretek elsajátítása:</i> A tananyag értő elolvasása, visszajelző táblázattal – miközben elolvassák a tananyagot, a tanulási ösvényen az adott fogalomnál megjelölik a megértés szintjét.	új ismeretek elsajátítása	egyéni	tankönyv, online tananyag, blog , tanulási ösvény üres tanulás tanulási ösvény
20 perc	<i>Digitális szövegértés: digitális szabadulószoza segítségével:</i> A tanuló feladatmegoldása során használhatja a tankönyvet, az online tananyagokat, egyedül vagy páros munkában. A digitális szabadulószoza Google Úrlapokkal készült. A diák csak úgy tud a következő kérdéshez lépni, ha helyesen válaszol. Ha kevés az eszköz, lehet párosával is dolgozni.	új ismeretek rögzítése	egyéni, vagy páros, probléma megoldó tanulás	tankönyv, A növények anyagcseréje (úrlap) szerkeszthető, menthető úrlap
5 perc	<i>Rendszerezés, az óra zárása:</i> Hol tartok? – az online táblázat segítségével a tevékenység áttekintése, esetleg előforduló kérdések, problémák megbeszélése, a következő óra előkészítése. (Próbálják ki előre a képregénykészítést vagy el is kezdenek otthon.)	az ismeretek, fogalmak, összefüggések megértési színjének ellenőrzése	frontális	2. tanulási ösvény Storyboard – digitális mesemondás

2. ÓRA-/FOGLALKOZÁSVÁZLAT

Időkeret	Tevékenység leírása	Tevékenység célja	Munkaformák/ módszerek	Eszközök, segédanyagok, melléletek
5 perc	<i>Ráhangelés:</i> Az órai tananyag áttekintése, a feladatok, az értékelés és a tevékenységek megbeszélése. Ezen az órán is a korábbi tevékenységünk során elkészült blogot használják a tanulók.	a tanulók megismerik az óra feladatrendszerét	frontális	Barangolások a bolygónkon és a szervezetben (blog) órai feladatok leírása
25 perc	<i>Az ismeretek rögzítése, gyakorlati tevékenységekkel:</i> A téma során a tanulók különböző tevékenységekkel (kötelező és választható) pontokat szerezhetnek, melyre a téma végén jegyet kapnak. <i>Ez az órai rész differenciálásra ad lehetőséget, aki még nem fejezte be a tananyag feldolgozását, az befejezheti, aki kész van, gyakorlásként, pontszerző tevékenységként a következőket választhatja:</i> → Képregénykészítés – Válasszatok egy témát, készítsetek 6 képkockából álló tananyagot belőle! A kész munkát küldjétek el Edmodón! (10 pont) → LearnigApps-feladatok készítése – ehhez előzetesen készíteni kell egy LearningApps-osztálytermet, melybe minden gyerek be van regisztrálva. → Munkafüzeti feladatok megoldása (5 p) Ezek a tevékenységek otthoni feladatra is kiadhatók.	új ismeretek rögzítése, rendszerezése	egyéni vagy páros	értékelési szempontrendszer és pontozólap képregénykészítéshez: Storyboard – digitális mesemondás digitális osztályterem: Edmodo LearningApps.org
15 perc	<i>Most mutasd meg!</i> A kész és megosztott képregények bemutatása, az elkészült LearningApps-tesztek kipróbálása. Mivel a kész munkákat a digitális osztályteremben a közös mappában megosztották, ott is megtekinthetik, értékelhetik egymás munkáját. Pontok beírása. Az óra értékelése szóban vagy kilépőcídulával.	az elkészült munkák közös megtekintése, közös értékelése	frontális	Galéria a képregényekből a közös blogon kilépőcídulával

MELLÉKLETEK

1. óra

Tanulási ösvény: a tanulási folyamat önellenőrző visszajelző táblázata:

			Nevek														
1= annyira értem, hogy el tudom magyarázni másoknak																	
2= azt gondolom hogy értem																	
3= részben értem, de nem teljesen, saját magam utánanézek																	
4= segítségre van szükségem, hogy megértsem																	
5= segítséget kaptam, most már tudom!																	
Tananyag	Hol található	Feladat															
Növények szervei	Kiegészítő tankönyv 20-22.	elolvasni, LA feladatok Szabaduló szoba, képregény															
Gyökérszőrők																	
Gyökérszőrők																	
Szár feladata																	
Párolgatás szabályozása																	
Fotoszintézis folyamata																	
Oxigén feladata																	
Hidrogén feladata																	
Cukrok szerepe																	
Sejtlégzés																	
Termelő szervezetek szerepe																	

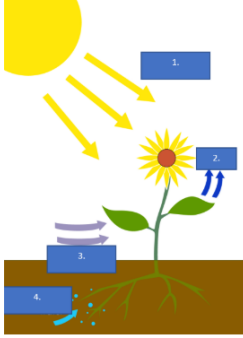
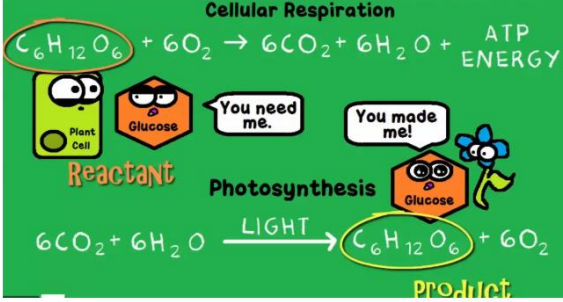
A tanulási ösvény egy online táblázat (Google Táblázat), ahová a tananyag kulcsfogalmait írtam be, illetve azt, hogy hol találhatóak.

A visszajelzések alapján átlátható, hogy melyik tanuló mely ismeretnél kér segítséget az elsajátításhoz.

A táblázatot ki is lehet nyomtatni, abban jelölheti a tanuló, hogy véleménye szerint milyen szinten sajátította el a tananyagot. A digitális forma azért hatékonyabb, mert azonnal látja a pedagógus, hogy hol akadt el a tanuló. Mivel minden tanuló láthatja, hogy milyen visszajelzést adott a másik tanuló, lehetőség van arra, hogy egymásnak segítsenek.

Google Forms-feladatlap:

	10/2. szakasz Mi a gyökér feladata? Válaszd ki a helyes válaszokat, a betűkkel válaszolj! Leírás (nem kötelező) A)A növény rögzítése; B) Tápanyagok felvétele; C) Vízfelvétel; D)Ásványi anyagok felvétele; E) Tápanyag készítés; F)Oxigén felvétel; G)Széndioxid felvétele; H)Fotoszintézis Rövid szöveges válasz
10/3. szakasz Szár Leírás (nem kötelező) Mi biztosítja a szár faelemeiben az állandó vízáramlást? * Rövid szöveges válasz A következő szakasz után: 3 Ugrás a következő szakaszra	10/5. szakasz Párolgotatás Leírás (nem kötelező) Mivel szabályozza a növény a párolgotatást? nyitásával, zárásával * Rövid szöveges válasz A következő szakasz után: 5 Ugrás a következő szakaszra
10/4. szakasz Mi a levél feladata? Mi a levél feladata? Válaszd ki a helyes válaszokat, a betűkkel válaszolj! A)A növény rögzítése; B) Tápanyagok felvétele; C) Oxigén felvétel; D)Ásványi anyagok felvétele; E) Tápanyag készítés; F) Vízfelvétel; G)Széndioxid felvétele; H)Fotoszintézis Rövid szöveges válasz	10/6. szakasz Légrések feladata Melyek a légrések feladata? Írd be a megfelelő számokat! 1. Vízfelvétel 2. Vízleadás 3. Oxigén felvétel 4. Nitrogén felvétel 5. Széndioxid felvétel 6. Ásványi anyagok felvétele. Rövid szöveges válasz

10/7. szakasz Fotoszintézis Döntsd el, hogy igaz (I), vagy hamis (H) az állítás. A továbblépés kódja 10 I vagy H betű! Figyelj a sorrendre! 1. A gyökérben játszódó folyamat. 2. A levél alapszövetében történik. 3. Nagy energiataartalmú anyagok szükségesek hozzá. 4. Viz és széndioxid is szükséges hozzá. 5. kis energia tartalmú anyagok a kiinduló anyagok. 6. Sötétben is végbe megy. 7. Napfény szükséges hozzá. 8. Szőlőcukor képződik. 9. Hidrogén és oxigén is képződik 10. Hidrogén és oxigén is szükséges hozzá. Rövid szöveges válasz	10/8. szakasz Anyagcsere Leírás (nem kötelező) Válaszd ki a helyes párosításokat, a betűjelük a további lépés kulcsa! A)1-oxigén; B)1-napfény; C)2-oxigén; D)2-széndioxid; E)3-széndioxid; F)3-víz G)4-víz; H)4-oxigén
10/9. szakasz Sejtlégzés Melyik szavak hiányoznak a következő szövegből? Válaszd ki a lenti felsorolásból, a számukat írd be. A cukrok nemcsak az építő hanem a ... folyamatokban is részt vesznek. A nagy ... tartalmú szerves vegyületek jelenlétében energiában ... szervesetlen molekulákra ...ra és vízre bomlanak. A folyamat biztosítja azhez szükséges energiát. 1-energia; 2-oxigén 3-építő; 4-lebontó; 5-szegény; 6-gazdag; 7-széndioxid; 8-napfény; 9-életműködések; 10-keményítő Rövid szöveges válasz	Fotoszintézis vs. sejtlégzés Válaszd ki a helyes állításokat, a betűjeleik a helyes megoldás! Kép címe A)A fotoszintézis és a sejtlégzés ellentétes folyamatok. B) A sejtlégzés csak nappal működik. C) A fotoszintézis csak nappal működik. D)A sejtlégzés oxigént használ fel, E)A fotoszintézishez oxigén szükséges. F)A sejtlégzés csak a növényekre jellemző. G) A fotoszintézis a földi élet alapja. Rövid szöveges válasz